

A Magyar Hadtudományi Társaság elnökségének látogatása Kunszentmártonban, a „Köttön Vezér” Honismereti, Hagyományőrző és Városvédő Egyesületnél

A Magyar Hadtudományi Társaság képviselőjében Prof. dr. Padányi József elnök, dr. Hegedűs Henrik általános elnökhelyettes és dr. Hajós Dezső, kommunikációs elnökhelyettes 2025. szeptember 25-én délután látogatást tettek Kunszentmártonban, a „Köttön Vezér” Honismereti, Hagyományőrző és Városvédő Egyesületnél, az egykori kunszentmártoni Kaszinó épületében. A jó hangulatú, baráti találkozón az Egyesületet Prof. dr. Barna Gábor elnök, Mártonfi Benke Márta elnökségi tag, valamint az egyesület rendes és pártoló tagjai közül többen képviselték. Jelen volt a kadétképzést két éve elindító helyi középiskola igazgatója, Pintér Edit, Dénes Zsolt és Kovács Péter tanár urak, valamint Kiss Alexander, a 10 osztályos kadétképzésben részt vevő tanuló.

A találkozót Hegedűs Henrik, a Magyar Hadtudományi Társaság általános elnökhelyettese és Barna Gábor, a „Köttön Vezér” Egyesület elnöke készítette elő az Országos Honismereti Szövetség 2025. júniusi ceglédi Honismereti Akadémiáján. A Magyar Hadtudományi Társaság ugyanis a Honismereti Szövetséggel korábban eredményes együttműködést alakított ki.

A találkozó során Barna Gábor ismertette a „Köttön Vezér” Egyesület tevékenységét és annak a hadtudományhoz, a hadtörténethez kapcsolódó rendezvényeit. Az Egyesület összefogja Kunszentmártonban és a Kunszentmártoni Járás településein a szülőhelyük, lakóhelyük megismerését célzó egyéni törekvéseket, amelyek a lakó- és munkahely, a szülőföld történelmének, múltjának és jelenének, kultúrájának megismerését, tiszteletét és a közösség önbecsülését szolgálják. Ezáltal növelni kívánja a szülőhely szeretetét, az iránta való önzetlen elköteleződést.

Az Egyesület székházában 2022 óta „Meghurcoltak” címmel az országban egyedülálló állandó kiállítás mutatja be az 1951-ben Budapestről kitelepítettek, köztük számos katonatiszt sorsát, valamint az őket befogadó, kuláknak bélyegzett családok életét. A deportált katonatisztek példát mutattak helytállásból, hűségből. Többen itt vannak eltemetve valamelyik kunszentmártoni temetőben. Az Egyesület megemlékezik róluk – bár az üldözött katonatiszteknek nincs emléknapja – minden Péter-Pál-napján, a kulákküldözés emléknapján. Tervezik emlékmű felállítását is,

amelynél minden évben meg lehetne emlékezni az emberi szenvedésről és helytállásról. A Magyar Hadtudományi Társaság vezetői elismeréssel szoltak a megtekintett kiállításról.

A helytörténeti kutatások között gyakran felbukkannak katonai vonatkozású témák is. Néhány példa: a kunszentmártoni templomtorony gombjában megtalált, 1848 nyarán kiállított irat tartalmazza a helyi nemzetőrök névsorát. Az 1849-es tavaszi hadjárat során Kunszentmártonban hadikórház működött. Az Egyesület évről-évre megkoszorúzza a Felső temető kápolnájának falán elhelyezett emléktáblát, amely az 1849-es tavaszi hadjárat során a hadikórházban elhunyt hősök nevét tartalmazza. Hősök vasárnapján az első világháborús emlékműre egyedül az Egyesület helyez el koszorút. Jeles események évfordulójára előadással, kiállítással emlékeznek, mint 2024-ben a limanowi ütközetre. A megemlékezésre Sipőcz András és Komlós Zoltán kiállítást rendeztek első világháborús gyűjteményükből, a világháborúról és a limanowai csatáról Szabó Sándor történelemtanár tartott előadást.

Az Egyesület tagjai, támogatói és barátai között többen vannak, akik hadtörténeti relikviákat (kitüntetések, felszerelés, egyenruhák, szűrő és vágó fegyverek) gyűjtenek, ezekből alkalmanként kiállítást rendeznek, felkutatják az első világháborús hősi halottakat és adataikkal pontosabbá teszik, így ápolják a hősök emlékét. Ők is jelen voltak a megbeszélésen: Szabó János, Szabó Sándor és Sipőcz András Kunszentmártonból, Komlós Zoltán Tiszakürtről, Torkos György Cserkeszőlőből. Mindannyian értékes hadtörténeti gyűjteménnyel rendelkeznek.

Padányi József, az MHTT elnöke felvázolta a 35 éves múltra visszatekintő MHTT történetét, ismertette szervezeti kereteit, tagságát, célkitűzéseit. Bemutatta a „Hadtudomány” címen megjelenő – az MTA által „A” minősítésű – folyóiratot, amelynek számaiból ajándék példányokat is hozott.

A kialakuló kötetlen beszélgetés során Kovács Péter, a kadétképzésért felelős tanár ismertette a helyi középiskolában folyó tevékenységet. Ennek kapcsán felmerült az együttműködés lehetősége a Magyar Hadtudományi Társasággal, amely fontos feladatának tekinti a kadétképzés támogatását, a „Hadtudomány Ifjú Tudósa” meghívásos pályázaton való részvételt. Az MHTT elnökségi tagjai szerint lehetőség kínálkozik a kadétek látogatására a Nemzeti Közszerelati Egyetemen is. Mindez bizton jól szolgalná a diákok elköteleződését, növelné ambíciójukat. Szép feladat lehet a kadétek számára a kunszentmártoni hadisírok gondozása. Ebben az Egyesület felajánlotta segítségét a középiskolának. A felvázolt együttműködés keretében a Magyar Hadtudományi Társaság felajánlotta, hogy a különböző megemlékezésekre segít kvalifikált előadók szervezésében. Lehetőség van a gyűjtők számára, hogy esetenként gyűjteményük darabjait budapesti kiállításon is bemutatthassák, a Nemzeti Közszerelati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karán, a Zrínyi Miklós Laktanya és Campuson.

A látogatás végén a Magyar Hadtudományi Társaság elnöke és az elnökség jelen lévő tagjai meglátogatták a nemrég megnyílt Fekete István Emlékházat. Bár Fekete István nevét és műveit jól ismeri a magyar olvasóközönség, kevesebben tartják számon, hogy 1917-es besorozása után Gödöllőn kapott tartalékos tiszti kiképzést, és csak 1960-ban szerelt le. Katonaként végezte el a magyaróvári gazdasági akadémiát. Kunszentmártonban 1952 és 1954 között egy halászmesterképző iskolában tanított.

Az Emlékház az író itteni életét, kapcsolatait és az itt született regényeit, a kiállítás galériája pedig neves festők természetet ábrázoló képeit mutatja be. A tágas udvaron a halászati tematikának megfelelően a mára már megszűnt folyami halászat eszközeit és vadásztrófeákat tekinthetnek meg a látogatók.

A „Köttön Vezér” Honismereti, Hagyományőrző és Városvédő Egyesület helytörténeti kutatómunkája, a helyi kulturális örökség védelme és a helyi identitás megerősítése érdekében tett erőfeszítései egybeesnek a Magyar Hadtudományi Társaság célkitűzéseivel, s alapot szolgáltathatnak a kölcsönösen hasznos együttműködésre, „Együttműködési Megállapodásban” rögzítve a kiemelt célokat és feladatokat.

Prof. dr. Barna Gábor